

**R. P. Francisci Svarez Granatensis, E Societate Iesv
Doctoris Theologi, Et In Connimbricensi Academia
Sacrarum Litterarum primarii Professoris Opvs, De Virtvte
Et Statv Religionis**

Qvo Quid Contineatvr, Index proximus indicabit

De Obligationibus Religiosorum ex Regula, Prælatione & subiectione
regulari prouenientibus, De varietate Religionum tam in genere, quàm in
specie, De Religione Societatis Iesv in particulari

Suárez, Francisco

Mogvntiæ, 1626

V. An prædicta scholasticorum approbatorum admissio in Societatem,
dicenda sit professio?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-93501](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-93501)

differentia aliqua inter vota scholasticorum Societatis, ac professionem.

Si autem hoc convenit professioni (res enim non certa) id non provenit ex solo iure naturæ, neque ex aliquo iure scripto, quod sufficienter id declararet, sed adiuncta communi consuetudine, & traditione Ecclesiæ, quæ omnia in tom. super. latè probavi, & declaravi. Quia ergo hæc admissio scholasticorum in Societate non est absoluta professio, & secundum præsentem statum Ecclesiæ est nouo iure introducta, ideo non videtur ad illam extendendus hic effectus, qui maxime in consuetudine fundatur, cum illa consuetudo solum in proprijs professionibus locum habeat. Maxime cum inter statuta Societatis in prædicto Canon. 22. fiat in hoc differentia inter hæc vota simplicia & professionem, quæ non potest in alia re constitui, quod ad præsens attinet, nisi quod professio extinguit ipso facto priora vota seculi: status autem scholasticorum solum ea suspendit, nisi alia via per dispensationem, vel commutationem ab homine, vt ita dicam, aufertur. Si igitur oppugnat ille solum hanc differentiam constituere voluisset, non cum illo contenderemus. Quia verò absolute dixit, non posse vota in seculo emissã, in tria hæc substantialia Societatis commutari: ideo hæc assertio non minus quàm alia reprobatur. Maxime cum eò semper tendat, vt hunc statum eleuet, & adeò diminueat, vt sentiat sufficientem non esse, vt in illum vota seculi commutari valeant.

C A P V T V.

An prædicta scholasticorum approbatorum admissio in Societatem, dicenda sit professio?

Concluditur contra auctores tertij vidualij.

I. *Vnum professionis significatum.*

Superest explicemus, an hæc admissio, & incorporatio scholasticorum approbatorum in Societate, non solum constituat illos in vero statu religioso, vt hæcenus probatum est, sed etiam (vt rationi dubitandi initio capitis tertij posita omni ex parte satisfaciamus) dicenda sit vera professio, & ita possit simpliciter appellari. Quæ licet videatur quæstio de vñ vocis, tamen ad intelligentiam iurium, potest esse necessaria: nam quod ad rem spectat, facile poterat distinctione expediri. Primo enim si nomine professionis religiosæ intelligatur traditio omnino absoluta, & votis solennibus firmata, atque ad eò indissolubilis per potestatem intrinsecam religionis, sic dicendum est hanc admissionem non esse professionem, quia re vera illi non convenit prædicta descriptio, vt hæcenus probatum est. Atque in hoc sensu, in eodem Societatis instituto, ac bullis, & constitutionibus eius distinguitur gradus scholasticum à gradu professorum, & admissio illorum, ab horum admissione: & vna vocatur professio, non tamen alia, vt constat ex 5. part. Constitut. cap. i. per totum, & sæpe in sequentibus: vnde in forma ipsa vouendi qui proficitur, expressè dicit: *Ego professionem facio*: alij verò minime. Et iuxta hanc significationem vocis, ad difficultatem tactam respondendum est, negando statum religionis solum constitui per professionem in hoc rigore sumptam: potest enim per aliud genus admissionis, à nobis explicatum verè, ac propriè constitui. Quia verò iura canonica, & interpretes eorum, ac ceteri Doctores loquuti sunt de statu religioso ante Societatis approbationem, quo tempore per solum professionem in eo rigore sumptam religiosi constituebantur, ideo absolute dicunt per professionem constitui verum religiosum. Dicunt etiam professionem esse necessariam secundum illum statum Ecclesiæ, in quo alius modus non erat in vñ, neque approbatus: & eodem sensu cum aiunt Franc. Suar. de statu relig. tom. IV.

ante professionem non esse verum religiosum, solum intendunt dicere susceptionem habitus, seu primum ingressum, vel nouitatum non sufficere ad constituendum verum religiosum, donec fiat professio, per quam incorporaretur quis religioni: tunc enim non erat alius incorporandi modus. Secundò, quia nouissime in Can. 26. Congreg. 7. *Professionis* vox latius aliquantò sumitur, dum sub eo nomine distinguuntur vota formatorum coadiutorum à prædicta approbatorum scholasticorum admissione. Sic planè etiam admissio hæc non dicitur professio. Vnde similiter ad præsentem difficultatem negabitur consequentia, religiosum scilicet statum constitui per professionem solum eo etiam latiori modo sumpta professione.

Potest verò tertio accipi vox illa *professio* vel *girosa* generalius pro quacunque firma, ac stabili vñione cum religione approbata, per traditionem, & vota substantialia religionis per legitimam potestatem Ecclesiasticam publicè admissam. Et hoc modo dicendum est, hanc scholasticorum admissionem in Societatem esse veram professionem, vt ex dictis constat. Sic etiam generaliter pro quocunque tempore, & tam de facto, quàm de possibili verum est, per omnem professionem huiusmodi, & per solum illam, verum, ac proprium statum religiosum constitui. Quod etiam ex hæcenus dictis notum est. Nec verò hæc significatio illius vocis aliena est ab eius proprietate, & communi vñu, & ab vñu multorum Doctorum: Nam iuxta Latinam proprietatem *profiteri* generaliter significat, vel palam ac publicè promittere, vel munus aliquod publicum cum aliqua solennitate suscipere, quomodo dicitur quis proferri militiam, aut magistrum Theologiæ scholasticæ, vel sacrarum literarum, aut Iuris prudentiæ, &c. Sic etiam D. Thomas 2. 2. quæst. 184. artic. 5. ait, Episcopum cum assumit Episcopatum, solennem professionem facere, vbi constat non loqui de solenni professione prout à religiosis fit, sic etiam Concil. Toletan. II. cap. 1. de subdiacono dixit, admitti posse vigesimo anno ætatis, habita probatione sue professionis. Præterea Innocent. in cap. *per eorum*, de regular. professionem validam vocauit illam, quæ fit extra claustrum, & in manibus alicuius, qui non habet potestatem incorporandi religioni, quanuis solum habeat vim voti simplicis. & ibi Antoninus, à quo non multum distat Abbas n. 2. ita etiam loquitur de professione facta in manu Episcopi, cum tamen fateantur illam non constituere verum religiosum, sed solum esse votum quoddam simplex, & cum solennitate quadam accidentali emissum. Et Palud. in 4. d. 38. q. 3. in fine, non dubitat professionem tacitam vocare *professionem*, quamvis dubitet, an talis professio reddat inhabilem ad matrimonium. Cum ergo hæc incorporatio scholasticorum in Societate, publica sit non solum promissio, sed etiam traditio, atque assumptio religiosi status, & iam nunc reddat personam inhabilem ad matrimonium, meritò possit appellari *professio*. Vbi de sensu constaret, quod sc. in hac generali significatione, & non in alia rigorosa, & quasi specifica sumitur.

An verò iura quæ loquuntur de professione religionis, comprehendant hanc admissionem scholasticorum Societatis: nec parum refert, nec facile definiri potest. Primum constat, quia ex illo pendunt quæstiones plures, vt an omnia, quæ iura requirunt ad professionem, requirantur ad hanc admissionem, vt talis ætas, tantum probationis tempus, &c. Item an metus reddat nullum hunc ingressum, sicut reddit nullum illum ingressum, & sic de alijs. Denique inde etiam pendere videtur, an hi scholares in iure comprehendendi sint sub nomine regularium, seu religiosorum: nam hæc duo, professio-

II. *Alterum significatum iuxta quod etiam satis fit prædictæ rationi diligendi.*

III. *An in iure nomine professionis gaudeant scholares Societatis, acque adeo nomine regularium, & religiosorum.*

professus, & regularis, seu religiosus videntur esse in iure æqualia, seu ad conuertentiam dici. Secundum declaratur, quia omne ius antiquius approbatione Societatis, per professionem sine dubio solum intelligit illam, quæ tunc erat in usu iura autem posteriora non mutant significationem vocis: sed in eodem sensu loquuta sunt: ergo nulla comprehendunt sub illa voce, nisi professionem illam, quæ per solennia vota fit. In contrarium autem est, quia multa sunt in iure attributa religiosæ professioni, quæ in hanc etiam scholarum admissionem conueniunt, & alia communi voce non significantur. Item quia nomen *religiosæ* commune est his personis: ergo & nomen professionis, iuxta usum iuris, debet esse commune.

IV.
Affirmandum
in fauore
Bilebui.

Distinctione vtendum censeo: aut enim iura loquuntur de gratijs, & fauoribus concessis religiosi professis: aut de rebus odiosis, seu quæ rigorem continent. Si sermo sit de prioribus, extendenda censeo ad vota scholarum Societatis, atque adeo sub nomine *professum* comprehendendi etiam hanc scholarum incorporationem. Hoc in primis colligo ex generali regula Innocentij, Panormitani, & aliorum in Rubric. de regular. qui dicunt sub nomine *religiosæ*, quoad fauorabilia plures comprehendendi, qui varijs modis diuino cultui omnino dicati sunt, quantum non sint solenniter professi: ergo multo magis sunt extendenda similia iura ad hos religiosos Societatis, qui non vtunque sunt diuino seruitio mancipati, sed tanquam veri, & proprii religiosi: ergo eadem ratione fauores, & gratiæ, quæ conceduntur iure communi, vel regularibus sub hoc nomine, vel *religiosis*, vel etiam *professis* sub his hominibus. extendi debent ad prædictos scholarum: erga eadem proportionem loquendum est de professione, & de incorporatione horum scholarum, quoad fauores, & gratias. Secundo & principaliter id colligo ex motu proprio Pij V. qui incipit, *Quia iudicium*. vbi cum dixisset, omnes, & singulas personas Societatis intra religiosos mendicantes, verè, & non fictè numerari debere, subdit: *A quo omnis, & singulas iam iuris quam hominum dispositiones in fauorem religiosorum, seu fratrum mendicantium, nunc & pro tempore, emanatas, e iam in Societate, illiusque domibus, Collegijs, Præpositis, & alijs religiosi locum habere.* Quam concessionem statim extendit ad omnia priuilegia, etiam specialissima, immunitates, exemptiones, &c. Et semper loquitur de omnibus, & singulis personis Societatis, sub quibus sine dubio scholares approbati comprehendit; nam ideo domibus Collegia semper adiungit, vt de omnibus personis, quæ sunt illorum membra, se loqui significet. Et hanc declarationem amplius explicuit, & confirmauit Gregor. XIII. in bullis sapè citatis.

V.
In non fa
uorabilibus
distinguen
dum.

Si autem loquamur de his, quæ professioni, vel religioso professo, de rigore iuris tribuuntur, vel ad ea quæ odiosa sunt, spectant, vt v. g. cum excommunicantur religiosi, qui hoc, vel illud fecerint, vel qui professionem hoc, vel illo modo faciunt, & similia: tunc vterius considerandum est, an res illa, de qua ius loquitur, peculiari modo respiciat, vel fundetur in solennitate professionis, vel solum respiciat statum religiosum, vt sic, & professionem quatenus illum constituit. Nam in iuribus, quorum materia est prioris generis, sub professione non potest comprehendendi hæc incorporatio scholarum approbatorum Societatis: quia in tali incorporatione deest fundamentum talium iurium, quod est solennitas professionis. In iuribus autem, quorum materia est posterioris generis, tunc sub nomine *professum*, hæc enim incorporatio comprehendenda videtur. Exemplum prioris partis est in cap. vnico de voto in 6. vbi dicitur votum solen-

nizari, quantum ad impediendum matrimonium, per professionem expressam, vel tacitam factam in aliqua religione approbata: ibi enim sub *professum* nomine in rigore non comprehendebatur hæc incorporatione scholarum Societatis: Nam ante specialem constitutionem Gregorij per votum castitatis in ea factum, non reddebatur persona inhabilis ad matrimonium, quidquid aliqui senserint: & licet nunc votum illud habeat hunc effectum, non est ex vi illius iuris communis, sed ex speciali iure Gregorij XIII. quo non obstante illud votum solenne non est, ex declaratione eiusdem Gregorij iuxta intentionem vouentium, & admittentium illud: ergo non comprehenditur sub dicto cap. vnico. ergo nec incorporatio hæc comprehenditur sub *professione*, de qua ibi sermo est. Sumitur ergo ibi *professum* strictè pro illo vinculo omnino absoluto, & indissolubili, quo secundum commune ius religiosi ligantur, & traduntur. Aliud exemplum de eadem re, existimo sumi posse ex Extrauag. vnica Ioan. XII. de voto, vbi qui post matrimonium ratum non consummatum sacrum ordinem suscipit, suspenditur, nisi professionem in aliqua religione approbata faciat: nam tunc per Diocesana conceditur ei dispensatio, à quo ad talem professionem admonendus dicitur. Ibi enim sub *professione* non intelligi comprehendendi hanc incorporationem nostrorum scholarum, nec per illam illi iuri satisfieri. Ratio est, quia intentum Pontificis ibi est, vt matrimonium ratum, quod per votum sacri ordinis solutum non fuerat, per aliud vinculum professionis soluat, vt sic solutus ab obligatione vxoris decenter possit in suscepto ordine ministrare. At verò per vota hæc scholarum Societatis non fit ille effectus, vt infra lib. 4. c. 2. dicam, sed est proprius votorum solennium: ergo per illa non satisfiit intentioni Pontificis in dict. text. sumitur ergo ibi *professum* strictè, vt solennitatem includit.

Alterius autem membri exemplum sumere possumus ex motu proprio Sixti V. in prædicta per rationem dubitandi, initio capitis tertij citato; proinde dum ait: *Tunc vbi, & proprie religiosi iudicantur, et ab eum professionem emittunt*: ibi enim solum tum *professionem*, vt à susceptione habitus, id est, à primo ingressu seu nouitatu distinguitur: solumque illam considerat, quatenus est vinculum inter religiosum, & religionem, sufficiens ad verum statum religiosum constituendum: & ideo non dubito, quæ sub ea voce scholares Societatis comprehendit, & ita, quæ ibi circa professionem disponit, licet odiosa, & rigorosa videantur, ad hanc etiam incorporationem pertinent, vt consuetudo etiam declarauit, & mox dicemus. Atque ita etiam intelligendum puto cap. *religioso* de sentent. excom. cum in 6. §. *Quantum*. vbi significatur priuilegium Canon. regni nis si quis suaderit. in rigore iuris, solum conuenit religiosi professis: ibi autem speciali concessione extendi ad nouitios: nam sine dubio extensio illa necessaria non erit pro scholaribus Societatis, sed in rigore comprehendebantur sub Canone, quia veri religiosi sunt, vnde in verbis illius §. *Quantum* autem is, qui religionem ingreditur, religiosus censetur cum si non possit, donec sit ratum, vel expressè, & f. sub *professione* comprehendenda est hæc incorporatio, qui ibi non consideratur professio, ratione specialis solennitatis, sed solum quatenus constituit verum religiosum, illumque à nouitio distinguit. Nec refert quod illud ius, & similia fuerint condita ante institutum Societatis, quia licet verum sit, tunc non cecidisse Societatem sub expressam intentionem sic loquentium, tamen confusè comprehensa fuit, quatenus generatim intendebat loqui de vinculo constituyente verum religiosum, quod

quod nomine *professionis* significabant, ut dixi, quia tunc non erat alius modus incorporandi in religionem: illud autem materiale est, & ideo non obstat, quominus sub formali decisione talis iuris, hic status comprehendatur, siue illa pertineat ad fauorem, siue ad rigorem.

VII.

Objectiones ex doctrina Nauarri contra hanc positionem tractantur, & refutantur.

Contra hanc verò partem posset quis obijcere multa, quæ Nauar. affert. conf. 6. de statu monach. ubi contendit sub nomine *professionis monialium*, non debere comprehendere quoddam oblatas sub quadâ dispositione rigorosa: & illa occasione significat in simili dispositione *professionis* nomen nunquam debere extendi ad ea quæ propriè, & in rigore professio non est. Veruntamen si attentè legatur, loquitur de professione ut distinguitur ab omni oblatione, seu donatione personæ, quæ non constituit illam verè, & propriè religiosam, qualis erat in illis oblationibus, & tunc rectè procedunt omnia quæ adducit. Nihil autem nobis obstat, qui loquimur de vinculo constituyente verum, ac proprium religiosum, & ideo non putamus comprehendere sub talibus decisionibus iurium per argumentum à simili, vel à paritate rationis, sed per proprietatem religiosi status, & vinculi quo constituitur, de quo talia iura loqui intendunt, & sub illa ratione illum significat per talia verba. Quæ resolutio multis alijs particularibus exemplis declarabitur capite sequenti, & in discursu materiæ.

VIII.

Ad secundam confirmationem aduersarij respondetur.

Vltima confirmatio, & obiectio, contra prædictam veritatem, facta in eodem cap. 3. initio, sumebatur ex forma ipsa vouendi, & ex ipsiusmet verbis constitutionum Societatis, ad quam iam ex parte responsum est, omitti in illa forma verbum *profutendi*, quia iuxta communem vsum significare solet traditionem cum voti solennitate, & solum vsurpari verba *vouendi*, & *promittendi*, ut indicetur talia vota esse simplicia, non tamen propterea excludi veram traditionem personæ, quæ per eadem vota fit Societati, ut Gregor. XIII. declarauit. Et in ipsis constitutionibus erat alias sufficienter expressum, cum dicant, per hæc vota scholares admitti, & incorporari in Societate, & membra eius fieri, ut etiam in i. cap. huius libri num. 4. inculcauimus. Quod autem in ea forma vouendi non exprimitur distinctè promissio, Prælati Societatis facta, sicut exprimitur in forma admittendi coadiutores formatos: nõ ideo est, quia in re ipsa scholares etiam non se obligant Societati, eiq; tradant ius in se ipsos, ut iam in c. i. huius lib. nu. 7. attigimus, sed solum factum videtur, ad distinguendum gradum scholarium, à gradu coadiutorum formatorum: nam hi licet solennia vota non emittant, constituuntur iam in termino: neque ultra progredi debent in statu, seu gradu Societatis, ac propterea maiori quodam vinculo morali, cum ipsa Societate coniunguntur, & extra omne genus probationis constituuntur, & ipsa Societas artius obligatur ad eos retinendos perpetuo, nisi denuo per crimina, & contumaciam in illis reddantur indigni. Ad hoc ergo significandum illi expressè vota emittunt in manibus Prælati, cui se expressè obligant, & ipse eos admittit. Scholares verò licet incorporentur Societati, non tamen vt in eo gradu semper maneat, sed vt sic incorporati adhuc amplius probentur. Et ideo licet Societas debeat eos retinere, quandiu rationabilis causa dimittendi non subest, tamen ad hoc iudicandum liberior est, & minor causa sufficit, & ad eam explorandam probatio ordinatur: ad hanc ergo libertatem Societatis significandam, dicuntur vota illa non fieri in manibus Prælati, sed soli Deo, scilicet, quantum ad expressam formam promittendi, quantum implicitè, & in actu exercito (vt sic dicam) talis obligatio ex ipsa traditione, & incorporatione contrahatur. Et ob eam Franc. Suar. de statu relig. Tom. I. V.

dem causam fit ibi promissio ingrediendi Societatem, scilicet, quoad aliquem vltimum gradum & terminum eius, sic enim Societatis nomen eo loco sumitur, quod non obstat, quin alio modo eadem personæ, verè, ac propriè ex tunc incorporentur Societati, prout comprehendit omnia membra sua, iuxta ea, quæ de significatione huius vocis in lib. i. cap. i. num. 13. adnotauimus.

CAPVT VI.

Quæ conditiones necessariae sint ex parte vouentis, ut hæc vota scholarium valide fiant.

AD questionem hanc applicari possunt ferè omnia, quæ in toto libro de professione religiosa in genere latè diximus superiori tomo. Quauis enim hæc incorporatio scholarium non sit vera professio in rigore præcedenti cap. declarato: tamen quia cum illa conuenit in traditione, & in substantia votorum, atque adeò in contractu ex quo oritur vinculum inter religiosum, & religionem: solumque differt in modo obligationis ex parte religionis, & consequenter in absoluta perpetuitate, & indissolubilitate talis vinculi ex utraque parte: ideo multæ, & ferè omnes conditiones requisitæ ad valorem professionis, requiruntur etiam ad præsentem incorporationem: propter differentiam verò dictam: explicandum à nobis est an exceptio aliqua, vel limitatio, aut declaratio hic adhibenda sit, quod faciemus breuiter per singulas discurrendo. Prius tamen in genere duo animaduertunt. Vnum est, quasdam ex dictis conditionibus esse ex natura rei necessarias, propter morale vinculum, quod per professionem contrahitur, ut sunt vsus rationis, liber consensus, &c. Et de his indubitatum est, etiam in hac incorporatione esse necessaria, quia etiam hic contrahitur morale vinculum. Aliæ verò sunt conditiones requisitæ de iure positio, & de his potest esse res magis incerta. Ad iudicium autem ferendum applicanda erunt principia in superioribus tom. videlicet præceden. & in libro 2. cap. 3. posita. Alterum est: Conditiones quasdam requiri ex parte religiosi, alias ex parte religionis. De prioribus ergo in præsentem cap. dicemus, de posterioribus in sequenti.

Notationes ad præcedentia.

Prima conditio est, ut ante secundum ingressum præcedat integer annus nouitiatus. Et secundum huic similis est, ut professio non fiat ante expletum 6. annum ætatis. Quæ duæ conditiones, licet in antiquo iure fundamentum habeant, nunc maxime vigent, & necessariae sunt ad valorem professionis ex decreto Concilij Tridentini. sessio. 25. cap. 15. de regular. Dubitari autem potest, an decretum illud hæc etiam vota, & incorporationem scholarium in Societate comprehendat. Ratio autem dubitandi est, quia ibi solum loquitur de professione, & ad illam postulat illas duas conditiones, vnde subdit: *Professio autem antea facta, sit nulla*: hæc autem non est professio in toto rigore iuris: ergo cum illa lex rigorosa sit, restringenda est, ut hoc vinculum non comprehendat. Confirmatur, quia illud decretum irritans, ideo præcipuè factum videtur, quia professio semel valida, est absolute indissolubilis, & ideo difficile habet remedium, si semel validè fiat, quantumuis temerè, & inconsiderate fiat. At verò hoc vinculum scholarium Societatis non est ita indissolubile simpliciter: neque habet remedium adeo difficile: ergo non est cur sub illa lege comprehendatur. Nam hæc ratio declarat, decretum illud cadere in professionem

II.

An duas priores conditiones ad professionem requirantur etiam ad vota scholarium Societatis.